

Szelestei N. László

AZ ERDŐDY-ÉNEKESKÖNYV

Az Erdődy család monyorókeréki levéltárának rendezése közben Szombathelyen egy nyolcadrés alakú énekeskönyv nyolc levélből álló töredéke került elő.¹ A hosszában kettévágott negyedik levél rektója, továbbá a hetedik verzója, valamint a nyolcadik levél üresek, a többi apró betűkkel teleírtan az alább közlendő tíz verset és egy tartalomjegyzéket tartalmaz.

A tartalomjegyzéket (f. 4^v.) és az utolsó két verset (f. 6^r–7^r.) későbbi kéz írta. Ez az utolsó két vers nem szerepel a tartalomjegyzékben. Így valószínű, hogy az énekeskönyv eredetileg az első kéz írásával tartalmazta a tartalomjegyzék által felsorolt 28 verset, amelyből töredékünkben csak nyolcat találunk.

Az írás jellege és a helyesírás alapján az első kéz mindenképp a XVII. század első felére, talán egészen a század elejére tehető. A második kéz sem lehet sokkal későbbi.

Sajnos, a provenienciára vagy az egykorú tulajdonosra semmi sem utal. Ha az énekeskönyv nem utólag került az Erdődyekhez, akkor elsősorban Erdődy Tamás (1558–1624) és környezete jön számításba. Bár a jelenleg Szombathelyen őrzött levéltárrészben nem találtunk konkrét utalásokat irodalmi- vagy irodalompártoló tevékenységére, az időbeli egybeesésén túl az is megfontolandó, hogy Erdődy Tamás felesége Ungnad Kristóf és Losonczy Anna egyetlen felnőtt kort megért leánya, Ungnad Anna Mária volt.² Balassi Bálint Júliájának és annak leányának – akinek szintén könyveket ajánlottak³ – levéltári anyaga, közte nyilván számos irodalmi termék is, az Erdődy családdhoz került.⁴

Az ő-ző nyelvjárásban írt énekeskönyv másolat. Másolat voltára utalnak a javítások, a 2. vers 3. sorának kihagyása és a tiszta, szép írás. A kilenc istenes ének mellett csupán egyetlen szerelmi szerepel.

A versekről, amelyek szerzőiről és keletkezésükről maguk a versek (versfők összeolvasása, utolsó strofák) semmi felvilágosítással nem szolgálnak, Stoll Béla szíves segítségével az alábbiakat tudtuk meg:

Az 1. számú Balassi Bálintnak a 148. zsoltár parafrázisa alapján írt remeke.⁵ A 2. Rimay János költeménye, a nyomtatott kiadásokban Nincsen segítségem kezdettel szerepel,⁶ az énekeskönyvünkben szereplő 4. és 5. versszak azonban csak itt található meg. Az 5. a Lipcsei- és a Kun-kódexekben fordul elő, szerzője ismeretlen.⁷ A 9. Keserves panaszim kezdettel, erősen romlott szöveggel megtalálható a Vásárhelyi-dalokönyvben.⁸ A másolás(ok) következtében például az ötödik versszak ott teljesen zavaros: Argus helyett Argirus, száz helyett sás szerepel. A vers szerzője ismeretlen. A 10. vers ismét Rimayé,⁹ később bekerült Beniczky Péter verseinek kiadásába is.¹⁰ Eddig ismeretlenek voltak: a 3., 4., 6., 7. és 8. számú versek.

¹ A levéltár értékes részét ma a Vas Megyei Levéltár őrzi. Az énekeskönyvre KISS Mária hívta fel a figyelmemet, akinek ezúton mondok köszönetet.

² ILLÉSSY János: Balassi Bálint Annája. Száz 1898. 20–41. Az idézett hely: 30. 1.

³ Pl. RMNy 396, 810.

⁴ Erre a levéltárban néhány 17. századi extractus is utal.

⁵ Balassi Bálint összes művei. Kiad. ECKHARDT Sándor. Bp. 1951. I. 94. sz.

⁶ Rimay János összes művei. Kiad. ECKHARDT Sándor. Bp. 1955. 22. sz.

⁷ Kiadta DÉZSI Lajos, ItK. 1916. 65–66. és 309.

⁸ RMKT XVII/3. 150. sz.

⁹ Rimay i. m. 20. sz.

¹⁰ Vö. RMK I 1099. 82–85.

A tartalomjegyzék 28 incipitje közül nyolcnak a szövege van meg töredékünkben (1–8. számú versek = 9–16. számú verskezdetek, visszafelé haladva, az utolsó kettő sorrendje felcserélve). A 4. incipit Balassi Bálint,¹¹ az 5. és 22. Rimay János verseit¹² jelzi. A 25. egy 1625-ből származó vers nótajelzéseként fordul elő,¹³ a 26. pedig Móric Lőrinc versével lehet azonos.¹⁴ Ismeretlenek az alábbi számmal ellátott incipitek: 1–3, 6–8, 17–21, 23–24, 27–28. Összesen 15 incipit.

Az előforduló négy nótajelzés közül a 7. vers nótajelzése (Pusztában sidok) Balassi Bálint Pusztában zsidókat vezérlő jó Isten kezdetű versével lehet azonos.¹⁵ A 8. vers után szereplő nótajelzés (Várom Uram), amely nem a 9. ének nótajelzése, szintén ismert.¹⁶ A 3. vers előtti nótajelzés (Az Sándor éneke notaia) Ilosvai Selymes Péter Historia Alexandri Magni c. művére utal.¹⁷ Az 5. vers nótajelzése ismeretlen.

Összegezésül: az előkerült töredékben öt ismert vers mellett öt eddig ismeretlen került elő. A tartalomjegyzékben többletként szereplő hús verskezdetből négynek ismert a szövege, tizenhaté ismeretlen. Ha esetleges verskezdet-variánsként ebből még néhányat leszámítunk, akkor is meglepő az arány. A négy nótajelzés közül egy szintén ismeretlen volt eddig.

Töredékünket teljes terjedelmében közöljük. Az ismert versek esetében ezt az indokolja, hogy bennük lényeges, sokszor az eddigi változatoknál jobb olvasatot találunk. De indokolja az is, hogy e versekkel, köztük főleg Balassi és Rimay verseivel, tudomásunk szerint e versek első ma ismert, korai másolata került a kezünkbe. Az átírásban az RMKT gyakorlatát követjük.¹⁸

I.

1a

Mennyei seregek, boldog tiszta lölkök,
Emberi nemzetre kik az égből nezték,
Az Urát mind eörökén ti mind diczérjétek.

Angyalok az Urnak köueti kik vadtok,
5 Szent szeke előtt ti mind körniül állotok,
Öröckén az Urat föl magasztallyatok,

Fenyés nap vilaga, ez világ fáklaia,
Szép hold, ő lampása, egnek sok czillaga,
Az Urnak szent nevet mind öröcken áldgya.

10 Tüzzes hatalommal forgo ti nagy egek,
Avagy tengereckel edgyüt minden vizek,
Örök diczerettel öket tisztellyetek.

Mert hogy ő egyedül minden teremtője,
Mindent bir s valamint magában rendelte,
15 Meg marad mindenek ellen ő szörzise,

Földnek kereksegen minden allatockal,
Vizben uszo halak tengeri czudackal
Az Urat öröckén aldgyatok ti szátockal.

¹¹ Balassi i. m. 8., 41. és 70. sz. Hogy a három vers közül melyik (esetleg mind a három) volt meg énekeskönyvünkben, nem lehet eldönteni.

¹² Rimay i. m. 63. és 32. sz.

¹³ RMKT XVII/8. 70. sz.

¹⁴ RMNy 713. 345–347. l.

¹⁵ Balassi i. m. 74. sz.

¹⁶ Balassi Bálint minden munkái. Kiad. DÉZSI Lajos. Bp. 1923. II. 361.

¹⁷ RMKT XVII/4. 83.

¹⁸ RMKT XVII/1. 495–497.

Tenger mely örvenye, menydörges, villamas,
20 Kő esső, hó, szelvesz, s-haboru czattagas,
Telben s nyárbanis mind fölyhő es sok havas,

Szep halmok, zöld agak, ekesült dombok,
Fak, kik külömb külömb sokfele gyümölcsöt hoztok,
S-füvek, gyönörü szaggal illatoztok,

25 Sok színben öltözö tündöklő viragok,
S-berkeczekben vadak kik lakoztok,
Örökén az Urnak nevet kialczatok.

Gykok, kigyok, földön lako sok allattal,
Sött az madarakis külömb külömb szockal,
30 Öröckén az Urat diczerven hangassaggal.

Vilag feiedelmi, urak es fő nepek,
Kik kösseggel birtok s nekik törvent teszte,
Öröcke az Urat aldyatok, fillyetek.

Együgü gyermekek, kegyessek, szép szüzek,
35 Föl sördült ifiak, s-böczületes venek,
Diczeretet tegyetek az Urnak nevenek. ||

Ib Mert ő az, a kinek hatalmaban az föld, eg,
Neki enged tenger, mennyei s földi kerekseg,
Segéli mint öveit, mennyei ő fölseg.

40 Ezt azert ti hivek, Urnak szent serege,
Kik leg inkab vattok az Ur szerelmebe,
Öröken szent nevet diczerjetez menyben.

2.

Más.

Nincz már remensegem, küvöled Istenem,
Nagy hü vezerelem, io teted hirdetem,
[.] s-neveld hitem,
Félnem ne hagy, s-bual elnem.

5 Vagy ülök, faradok, fekszem vagy ballagok,
Lovon es mind gyalok, hol vagy kivöl jarok,
Rád kialtok, s-tied vagyok,
Allok es oltalmat varok.

Szoly nekem kegyessen, ki kerlek keduessen,
10 Ne had serelmessen, bünben fökélyessen,
Ördögtöl oy kegyelmessen,
Tört rám foitván ne ueztessen.

Angyali taborra, mint ő es uy hadra,
Jo szerenczés ora, kemeny kö fal modra
15 Vegyen körniül, hü vezérül,
S törrel örizzen vitezül.

Jo hirrel es nevel, kemenybátor szivel,
Mennyei szép szinnel, boldogito kinczel,
Mind az mi kell mindeneckel,
20 Áldgy meg és ékesicz így föll.

Kesércz, de ne sebhez, lölkömben ne rémécz,
Sött naponként uyicz, engem algy, uidamécz,
El ne taszicz, inkab épicz,
És te kedved szerint tanicz.

25 Szent fiad erdeme nekem ezt meg nyerve,
Kinek ő szent vire, lölköm nemes bire,
Mindent meg nyér, az miket kér,
Nem vér, de vigann hozzám tér.

3.

Az Sandor eneke notaia.

Alhatatlansaggal forgo szerencze,
Mit bizom ő benne rövid ideie,
Czak ideig kedvez tündöklő vege,
Töredeken üveg minden örömö.

5 Vilag szerenczeie mely hamar mulik,
Tisztbéli meltosag hamar változik,
Tündöklő urasag hamar eniszik,
Ereieben fogyuan menten meg szünik.

Ember ha tekente élte virágiat,
10 Ebbül mint tükörbül vehet szép példat,
Szerencze kereke ő adományat
Fordulvan elrantya, s mutattya buiat.

Mint halasz horgával halat meg czallya,
Madaraz madarat léppel meg fogia,
15 Forog az szerencze, ilyen haltia,
Hizelkedésével szivem badgyasztya. ||

2a

Ebben forog nekem eletem sorsa,
Innet köuetközik feiem fogyasa,
Szerencze mit igér hamar elvonsza,
20 Nem csuda ha bánat szivem badgyasztya.

Reméntelen eltem ninczen ki szann (y) a,
Meg sebesült szivem meg orvosolna,
Büdös, rut szennyiből meg mosogatna,
Faydalomnak nyüget fel oldozgatna.

25 Eze csak jutalma, eletem soldgya!
Halálos, rut merget velem itattya!
Nem czuda Istenem testem ha sujtya,
Bünömet eszemben ezzel jutattya.

Ezt en nem czudalom, mert Isten dolga,
30 Ezzel gonoszságom rolam le vonsa,
Tudom végre megszán, fordul még joara,
Valtozik es megtér verő ostroma.

Istenem könnyebecz, fiadra tekencz,
Mennyei isoppal szívemet meg hincz,
35 Kivöled remensegem mert az földön nincz,
Koronaz föl menyben, mert ott banat nincz.

Türy, vary és vesztegely sebesült lölköm,
Meg gyogit, könnyebit kegyes Istenem,
Nem hagy büneimért pokolban esnem,
40 Noha érdemlené förtelmes testem.

Világ allapattyát szemleli, nézi
Magat, s-bűnben dültet eszében ueve (?)
Könyörüllyön feián, Istenet kéri,
Ez verseket magán rendel enekli. Amen.

4.

Nota Jo gyömölcző.

Az küszálbul uizet ado szent Isten,
Ki Israelt az pusztában regenten
Uezéreléd és eltetéd nagy szepen.

Figyelmeztén erre vetvén szememet,
5 Rá függesztém én el fáiuult lölkömet,
Uigasztalván, bátoritván szívemet.

Hogy Istenem árva feiem vezet,
Szent ösvényin, ésmeretin viseli,
Sok gonosztol, álnok törtől meg menti.

10 Noha bennem busult szívem meg tibult,
Igaz utrul, járt ösvénjrül el bodult,
Bűnnek sárián, rut moczárian elindult.

Kerem azért kegyelmedért Uramat,
Kire biztam megalázván magamat,
15 Szent lölkével igazgassa utamat.

Idegenült, igen meg hült szívemnek,
Uitorláját eresze meg lölkömmek,
Hogy járhasak igaz uttyán Istennek. ||

2b

Ez vilagnak szelvezinek habiai,
20 Sebes tüzzel görgedező langiai,
Ne arczanak, ne foyczanak törej.

Hogy vidamon arnyikában nyughassam,
Szép hűségét harmattyának láthassam,
Én fejemre, bus szívemre onthassam.

25 Meg ujulnak szép harmattul az füvek,
Mellyet adnak és hullatnak az egek,
Idejekben szép gyöngeden ugy nyönek.

Igyen lölköm harmattyától Istennek,
Örvendezvén uigan ujul s ell ennek,
30 Igy tavoznak nagy serelmi szivemnek.

Örvendező, uigadozo vigságban,
Reménséggel, igaz hüttel Uramban,
Igen bizom, hogy nem hadgy el gondomban,

Ily el tevölt juhoczkaíát nem hagy el,
35 Kezem fogván igaz uttyán hordoz ell,
Büneimert, teteimért nem üz ell.

Lelekzetet meg badgyadot bus szivem,
Vegy magadnak könnyebséget en lölköm,
Hogy illy Uram találkozot ennekem.

40 Ki ell nem hadgy, sött rám vigyáz, oltalmaz,
Gonosz hirtől, sértő nyelvtől meg oy, az
Uétkeimet meg boczatván irgalmaz.

Diczerettel ezért ütett üdvözlöm,
Itt ez földön, az miglen tart, tisztelem,
45 Jo téteért mind öröckén diczerem. Amen.

5.

O magas egeknek, nagy mély tengereknek igazgato Istene,
Száráz földnek víztől, sötetnek vilagtul el valazto mestere,
Uram, im kialtoc, én könyorgest nyuitok, nem aldozo tüzemre.

Nagy busulasodban, tüzes haragodban ne fedgy meg most engemet,
5 Sok gonozságomért, förtelmes bünömért ne itéld meg lölkömet,
Ne suicz s ne büntesd, elöled el se vesd nyomorodot fejemet.

De könyörüly raytam, mért mar el badgyattam büneim terhe alatt,
Bün lölkömet veszti, betegség tökili senyvedet czontaimat,
Te Uram, ez törben, lölki fökilyekben orvosold meg szolgadat. ||

3a

10 Lölkömis elremült, fejem pedig hevölt gyakor keserteteckel,
Idörül időre jöni segítséget medig hallogatod el,
Már nagy sok ezerszer által jart az nagy tör, jöjel már segetsegel.

Forduly hozzam arczul, lassam valosaggal orczad elő vigságot,
Mint kigyot oheybul, ez sok alnoksagbul mencz ki szegeny szolgadat,
15 Idvözicz lölkömet, irgalmassagodért kostollyam jovoltodat.

Mert ha szent könyuekből, vérrel nyert körykbül engemet el ki tagacz,
Pokolnak tüzere, vegetlen vezélyre büneimert taszitasz,
Soha hálaadast, örök magasztalast ugy en tülem nem hallasz.

Ime meg faradtam, ugyan ellankadtam gyakor fohaszkodásban,
20 Mind éyten étsaka, szemeim vilaga elfogy az nagy sirasban,
Könyveim, mint patak, szellyel ugyan folnak, éyeli nyoszolyamban.

Sulyos kezeidet, sudaras uezödet testem el nem-alhattia,
Mert az ellensegis, amittis amottis fejemet pirongattya,
Kétféle veszelyben, mint tenegeri szelben, testem halálát varja.

25 De mindazonaltal fordulytatok hattal lölkömnek ellensegi,
Tavozzatok tülem, s mennyetek előlem eletem kergetőj,
Az kik alnoksagnak, nagy sok hazugsagnak voltatok követőj.

Mert en szam szozattyat, buzgo imatsagat az nagy Ur Isten meg halgatta,
Nagy sok ohaytasim, sürő könyhullásim orczamrul mind el mosta,

30 Mint napot rut ködből, undok büneiből lölkömet meg tisztita.

Tahat szegyenséggel, hatra sietéggel ellenségim fussanak,
Meg vakult szemeckel, reszketeges kezzel mar mind el nemullyanak,
Ugyan azon törben, kit hantok előmben, nyakra före hullyanak.

Ezt meg enged kerlek, ne nezzed bünömnek meg sebheto dagállyat,

35 Ha tiszte[ssé]gdedre latod eletemre szivemnek kívánsagat,
Mert en benned bizom, tudom, hogy meg latom örömöm föl költ napiát. ||

6.

Mas

3b

Seregeknek Ura, kinek uagyon gondgya gymoltalan fejemre,
Keserves szivemet, vörösült szememet emeltem föl az egre,
Hogy esedezésem, hozzád ment kérésem indiczon kegyelemre.

Meg hült az remenseg, emberi segetseg eltavozot entülem,

5 Ninczen, kire vessem, szemeim függeszem, öregbedek keservem,
Belső ellenségim, artalmas kölkeim szagatnak, tépnek engem.

De te élsz Istenem, ki formaltal engem meheben en anyamnak,
Ez világra hoztál, szepen föl tartottal, választottal fiadnak,
Engem hatt ne hadgy ell, sött faydalmam vedd ell, adgy helt ohaytásomnak.

10 En te arvad vagyok, én faydalmim nagyok, töled gyogyulast varok,
Nám elő könyuedben, te szent tenyeredben nevel föl irván vagyok,
Hatt el nem feleithecz, töled el sem uethecz, noha probaim nagyok.

Könyörüly es segely, jövel és ne kessel, szivem igaz nap fenyé,
Homályban bé merült, kinaiban senyhült szivemnek könnyebsége,

15 En sok siralmimnak, könyvem folyasanak legyen már edgyczer vége.

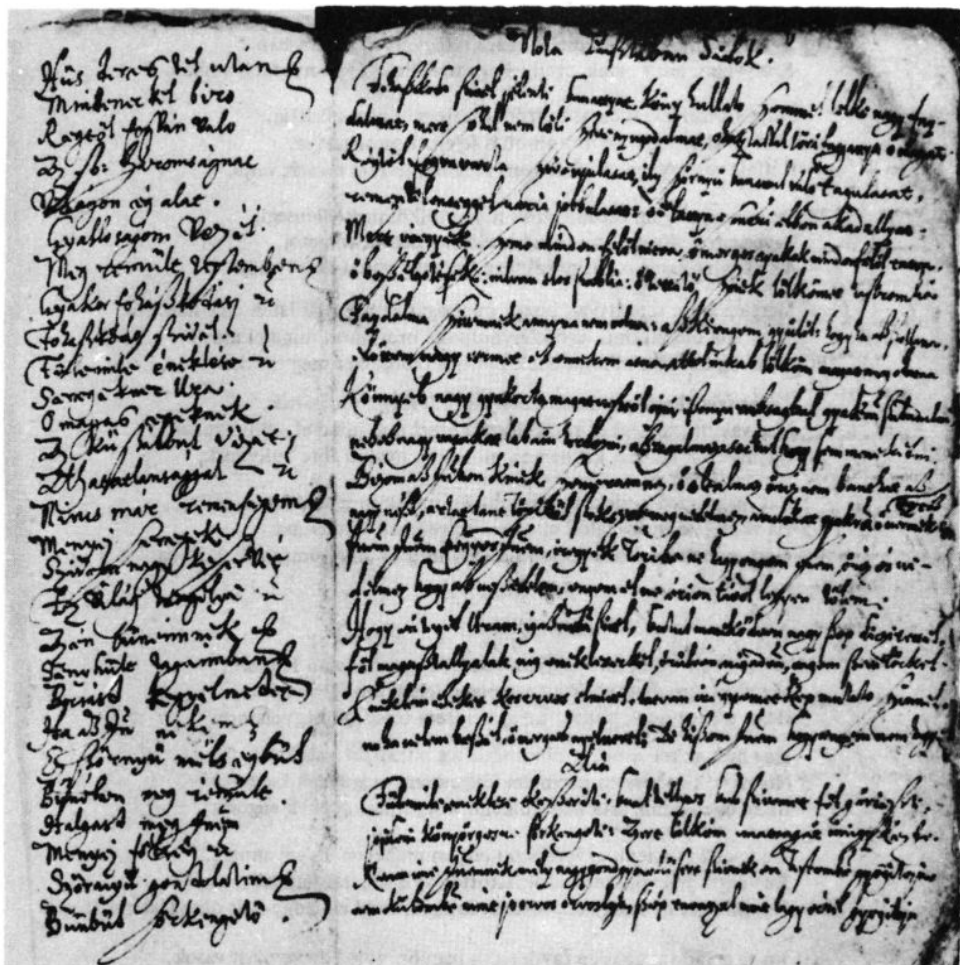
Nám sokak sirasat, szivök ohaytását meg halgatni kész voltál,
Sok probáiok után segecezet nyuytván meg tartanj (kesz voltál) akartal,
Szabadulásocra, meg gyogyulásocra orvossagot találtal.

Engemis arvadat, tekozlo fiadat enny sok faydalmimbol,

20 Szabadicz es mencz ki, mert kivöled senki nem talalkozik sohol,
Ki meg segethessen, velem jól tehessen, s-meg menthessen kinombol.

Enis, az mig elek, tebenned örvendek, tegedet magasztallak,
Nyomorusagbol ki ment hüveiddel edgyüt szabaditomnak hilak,
Az nagy diczösegeben, öröckén mennyekben, szent angyaliddal áldlak.

Mas ||

4b

1 Hüs deres tel után	15 Nincs már remensegem
2 Mindeneckel biro	16 Menyej seregek
3 Regtöl fogván valo	17 Szivem nagy keservét
4 Az Szentháromságnac	18 Ez világ tengelye
5 Világon ég alat	19 Az én büneimnek
6 Gyalloságom vezél	20 Senyhült tagaimban
7 Meg rémült testemben	21 Bocásd kegyelmedet
8 Gyakor fohászzkodásj	22 Ha az Isten nekem
9 Fohaszkodo szivel	23 Ez szörnyü melsegbül
10 Fülemlile éneklése	24 Bünében meg rémült
11 Seregeknek Ura	25 Halgasd meg Istenem
12 O magas egeknek	26 Menyej fölség
13 Az küszálbul vizet	27 Szörnyü gondolatim
14 Alhatatlansággal	28 Bünbül sörkengető

7.

Nota Pusztában sidok.

Fohaszkodo szivel jelenti banattyat,
Köny hullato szemmel lelke nagy faydalmat,
Mert sohul nem löli szíue nyugadalmat,
Ohaytással töri faggattya ő magat.

- 5 Régtől fogva varta szive ujulasat,
Ily szörnyü banattul valo tagulasat,
Rementelenséggel uaria jobbulasat,
De lattya, esmeri ebben akadallyat.

- Mert iregyek szeme minden felöl nitva,
10 Ő merges ayakok mindenfelöl tatva,
Ő beszélgetések nilvan eles szablia,
Ő tettető szíuek lölkömet ustromlia.

- Faydalma szíuemnek annyra nem volna,
Azki engem gyűlöl, hogyha az szollana,
15 Elöttem nagy vermet ez ennekem asna,
Attol inkab lölköm magat meg ohatna.

- Könnyeb nagy gyakorta magat uesttől ojni,
Iszonyu rabsagbul gyakran szabadulni,
Nehez nagy vasakat labain hordozni,
20 Az ragalmazasoctul hogy sem menekedni.

Bizom az Istenben, kinek szeme ram nez,
Ő oltalmaz, őriz, nem banthat az nagy vész,
Artatlant töriből szokszor meg uedelmez,
Arulokat gyakran ő uermekben eytez.

- 25 Istenem, Istenem, kegyelmes Istenem,
Iregyek toribe ne hagy engem esnem,
Őriz és uedelmez, hogy az uestedelem
Engem el ne érien, távol legyen tölem.

- Hogy én teged Uram, igaz uidam szivel,
30 Butul menekődven nagy szep diczirettel,
Föl magasztallyalak uig enkleseekkel,
Örülvén, uigadvan engem szeretöckel.

- Eneklém ezeket keserves elmiuel,
Latvan irégyemet kepmutato szinnel,
35 Noha uelem beszél ő merges nyeluevel,
de hiszem, Istenem hogy engem nem hagy el.

8.

Alia.

Fülemile enklese keszeriti
Bual tellyes bus szívemet föl görieszti,
Joidein könyörgesre sörkengeti,
Azert lölköm imatsagat imigy kezde.

5 Ream ime Istenemnek mely nagy gondgya,
Kisert szívnek en testemben gyogitoja,
Nem különben mint jó orvos orvosloja,
Szép tavaszal mint lagy vérel gyogitoja. ||

Vala nekem rakva szívem nagy gondockal,
10 De még mente es meg alda nagy sok jockal,
Meg erdemli, hogy diczérjem aldasockal,
Meg iduözlyem, magasztallyam sok szep szockal.

Szent Ur Isten, sergeknek jó Istene,
Kinek uigyaz es ream nez szeme fenye,
15 Ki nem hadgya, hogy en szívem buban egne,
Ki volna hát? az ki ezert ne diczerne.

Istenemnek, teremtömnek természeti,
Könyorgo szívet szüksegeben meg segíti,
Azert hiszem, hogy keresem meg nem vetj,
20 De fölsege edesben el be veszi.

Noha ream sok irigynek torkok tatva,
Eletemre, szerenczemre szemek nitva,
Öelöttök noha uagyok meg utalva,
De az Isten szerenczemnek fő oltalma.

25 Az nagy Urnak ha gondgya van madarakra,
Gondot visel eledelt ad taplalasra,
Sokkal inkább uigyaz ream aruaiara,
Meg oltalmaz es föl uiszen szarnyaira.

Szegeny lölköm semmit nem felz, söt örvendez,
30 Mint szep zöld fán szep madarka, ugy enekelz,
Ujulasnak, szep tavasznak uigan örülz,
Nyavalyatol, minden butul meg üresülsz.

Ebben minden ream nezven peldat uegyen,
Mely nagy gondgya az Istennek arra legyen,
35 Ki ra hadgya, s magat bizza, szerenczejen
Meg nem indul, de meg uidul Isteneben.

Teged aldlak en Uramat, hogy megaldal,
Mint ekes fát, szep uiraggal, ugy taplalal,
Sok bum utan uig örömmel megis latal,
40 Szegeny fejem, noha ebben meg probaltal.

Szívem örül s ugyan indul aldasockal,
Mint szep mező, ugy tündöklük uiragockal,
Magasztalom en Uramat mind azockal,
Kikkel jól tet mint envelem, arvajaval.

45 Így enekle ez uersekét ő magában,
Mikor halla fülemilet uig szollásban,
Egyik agrul az másikra ugralásban,
Uigasztala így ő magat banattyában.

Nota Varom Uram. ||

9.

6a

Gyakor panaszimat mi haszna ujitnom,
Ha én kínaimban senki nem szán engem,
Heában kinlodom,
Mert lam semmikeppen keduét nem talalom.

- 5 Ha oroslán előtt magamat megh hajtom,
Én szeledsegemet nekie mutatom,
Magamat ayanlom,
Talam még attolis megh nem bantattatom.

- Mindenféle vadat ember szelidíthet,
10 Sűvöltő karvoltis kezére fűtyölhet,
Tigris meg kötözhet,
Meg rouász rokatis halora kerithet.

- Irák, hogy Orpheus ekes lantolással,
Mindenféle vadat szelidé tet azal,
15 Szép ének szavára
Még az küsziklakis sirtak könyhullatással.

- Mercurius, az nagy Jupiter köuete,
Sipolással Argust alomra eytette,
Noha száz volt szemee,
20 De meghis szép sip szo elczöndörjtöte.

De te fenevadam ennj hívásomra,
Gyakor edesgető verseim szavára,
Sok könyörgésemre,
Csak jo szot sem adál en annj sok bumra.

- 25 Isten ugy légyen jo az te hűségednek,
Ne légy ily ok nélkül gyilkosa fejemnek,
Haragiát széuednek
veddel, fordécs reám fényes szemeidet.

- Vagyone Istened? szent neuét félede?
30 Előtted sápolgot meg utálhatode?
Illyen kesergőnek
Sok bánati után jo szot sem adnále.

- El hagyatot noha vagyok mindenektül,
Engem fenyegetnek, de várok Istentül,
35 Föl jön még homálybol
Én nekem fényeis, kit várok Istentül. ||

10.

6b

Delicta quis intelligit, ab occultis meis munda me
Domine, et ab alienis parce servo tuo. Psal. 28.

Mennyekben lakozo imádando fölség,
Kit körül környékez ragyago fénesség,
Birtokodban vagyon tűz, víz, föld, forgo égh,
Országlásodban nincs sem eredet, sem vég.

5 Te természeted szent, meg nem változható,
Kiből irgalomra vagy legh inkább haylo,
Szollanék keveset, noha vagyok gyarlo,
Büntetésre méltob, mint kedvedre valo.

Szollok mégis, mivel vagyok kézi munkád,
10 Noha reménségem keves biztatást ád,
De minthogy minden test támaszkodik csak rád,
Ném kétlem, áldásod hogy engemetis áld.

Mit mondgyak, vétkem sok, mint fővény szapora,
Izik, (nevelkedik) emelkedik, büzi s poshat doha,
15 De osztlattya, mossa irgalmad szapora,
Mint széltül hogy oszol füz virágnak moha.

Az vétkeket vallyon kicsoda érthetj?
Nehiz sulyságokat senkj nem mérhetj,
S nem mindeniketis eszében vehetj,
20 Kikért haragodat de érdemelhetj.

Ez titkosoktulis tisztits hát engemet,
Zabolázd elmémet, tartoztasd nyelvemet,
Mint szuferegh és moly ne rágja mellyemet,
Tölthessem szentid közt nyugovo helemet.

25 Idegen nem esmért, vitkemetis bocsásd,
És tulajdonimra ves nithatatlan zárt,
Kerülhessem távul azt az iszopos sárt,
Undokításával ki torkomiglan máárt.

Ne szály pörben velem, ily romlot szolgálóddal,
30 Nem illik gyözködnöd ingo, haylo náddal,
Természeted ayánl szent diadalmaddal,
Hozád tért esdéklöt földöd irgalmaddal. ||

7a

Én szurkos, én undok, por, hamubol valo,
Mi lehet én bennem kedvedre ayánlo,
35 Csak az, az mi hütből származik rám haylo,
Mit félek, elötted áál az közben járo.

Támaszkodom annak ép áldozattyára,
Az ki büneimet vette föl vállára.
Adgyad legyek készült (ép áldozattyára) szent vacsorájára,
40 Segély Jesus, jöy el holtom orájára.

Ved hozzád lölkömet, kit bennem tartottál,
Szörnyü halálóddal kit megis váltottál,
Áldot légy, hogy menyből értünk le szállottál,
S ahol idvözithets, (le) még oda hatottál.

45 Szép lako heleket készíttecz azoknak,
Kik szod hallásához, tartásához szoknak,
És tégedet tartnak fő bizodalmoknak,
Adgyad legyek enis rendiben számoknak. Amen.

Te pater ex imo lachrymis precibusque rogamus
Pectore, condones, crimina (nostra) quoque mala.